

Polsko-Niemiecki Kongres Samorządów Lokalnych Piechowice, 26 - 27 listopada 2007

Wnioski końcowe

1. Opowiadamy się za konsekwentnym przełamywaniem stereotypów w stosunkach polsko-niemieckich, likwidacją wzajemnych uprzedzeń i budową wzajemnego zaufania, zwłaszcza w kontekście wejścia Polski do strefy Schengen.
2. Po okresie oziębienia stosunków istnieje pilna potrzeba uruchomienia rzeczywistych instytucji dialogu polsko-niemieckiego. Należy rozwinąć dialog społeczny i pogłębić wzajemną wiedzę o sobie – współczesną i historyczną, poprzez media publiczne, w tym partnerstwo telewizji publicznych Polski i Niemiec, a także wejście Polski do TV ARTE.
3. Bieżącą potrzebą jest zwiększenie finansowania wymiany młodzieżowej służącej wzajemnemu poznaniu własnej historii i tradycji, jak również budowaniu poczucia odpowiedzialności za wspólną przyszłość. Należy stworzyć system wspierania nauki języka polskiego dla Niemców.
4. Obserwujemy marginalizację gospodarczą obszarów przygranicznych w obu krajach. Niezbędne jest opracowanie koncepcji rozwoju pogranicza polsko-niemieckiego opartej na diagnozie stanu faktycznego z podmiotowym udziałem właściwych ministerstw oraz województw zachodniopomorskiego, lubuskiego, dolnośląskiego, będącej odpowiedzią na różne inicjatywy, np. Partnerstwo Odry. Prace powinny być oparte na dotychczasowym dorobku samorządów lokalnych, euroregionów, szkół, placówek edukacyjnych i instytucji życia społecznego i gospodarczego.
5. Szczególnie pilną sprawą jest zbudowanie efektywnego systemu infrastruktury komunikacyjnej. Dotyczy to:
 - zakończenia prac nad koncepcją Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego
 - dostosowania sieci dróg i mostów na rzekach granicznych do potrzeb komunikacji transgranicznej
 - przełamania kryzysu w publicznej komunikacji kolejowej w ruchu transgranicznym i obsłudze potrzeb województw.
6. Ważnym obszarem wymagającym stabilizacji, poszerzenia i nowego umocowania prawnego, łagodzącego różnice ustrojowe, jest współpraca odpowiednich instytucji samorządowych i administracji publicznej po obu stronach granicy. Zadaniem rządu jest eliminowanie występujących barier.

Kongres wsparli:

7. Istotna jest praca Komitetu ds. Współpracy Międzyregionalnej, Komitetu ds. Współpracy Przygranicznej oraz Komitetu ds. Gospodarki Przestrzennej działających w ramach Polsko-Niemieckiej Komisji Miedzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej, w obradach których uczestniczą zarówno przedstawiciele administracji rządowej, jak i samorządów lokalnych, regionalnych, a także euroregionów. Stwarza to możliwość wysłuchania opinii różnych środowisk o planowanych przedsięwzięciach o charakterze transgranicznym i inicjowaniu nowych projektów. Komisja powinna reagować na bieżące problemy pogranicza polsko-niemieckiego. Przedmiotem zainteresowania powinny być problemy:
 - edukacji i komunikacji społecznej, jako podstaw do wzajemnego zrozumienia
 - szeroko rozumianej infrastruktury rozwojowej będącej instrumentem przełomu gospodarczego.
8. Powołanie do życia na pograniczu polsko-niemieckim europejskich ugrupowań współpracy terytorialnej należy poprzedzić pracami przygotowawczymi, doprecyzować zakres działania i podjąć wdrożenie pilotażowe. Wprowadzenie europejskich ugrupowań współpracy terytorialnej może przynieść istotne usprawnienia współpracy pod warunkiem, że zostanie ono wprowadzone w sposób, który wyeliminuje możliwe kontrowersje o charakterze społecznym i politycznym. W pierwszym okresie działalność powinna być ukierunkowana na sferę usług publicznych.
9. Konieczne jest niezwłoczne uproszczenie i odbiurokratyzowanie procedur w realizacji projektów w ramach EWT oraz wszelkich oddolnych inicjatyw polsko-niemieckich. Należy uwzględnić postulaty środowisk gospodarczych. Istotna jest zasadnicza decentralizacja zarządzania środkami unijnymi i przyspieszenie refundacji wydatkowanych środków.
10. Wejście do strefy Schengen powinno wiązać się z komunalizacją z urzędu wielu urządzeń infrastruktury granicznej, zbędnej dla służb granicznych i administracji rządowej. Istnieje obawa, że obiekty te popadną w ruinę, podobnie jak inne opuszczone składniki skarbu państwa.
11. Wykorzystanie doświadczeń euroregionów Pomerania, Pro Europa Viadrina, Sprewa-Nysa-Bóbr oraz Nysa, stowarzyszeń lokalnych i gmin w budowaniu kontaktów transgranicznych na granicy wschodniej.
12. Uczestnicy wysoko oceniają dorobek kongresu, który powinien stać się stałym elementem cyklicznych spotkań i dialogu. Należy rozważyć zorganizowanie programów szkoleniowych, które zapewniłyby władzom lokalnym stały dopływ informacji o nowych uwarunkowaniach i możliwościach wspierania rozwoju.